

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2018 roku

Sąd Rejonowy w Gliwicach Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Kamilla Gos - Górska

Protokolant: Wioletta Błaszczak

po rozpoznaniu na rozprawie sprawy z wniosku **K. G. (1)**

z udziałem **H. G. (1)**

o podział majątku wspólnego

postanawia

1. ustalić, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczynie K. G. (1) i uczestnika H. G. (1) wchodzi:
 - a) meble kuchenne wraz z kuchenką i lodówką o wartości 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych);
 - b) trzy obrazy o łącznej wartości 300 zł (trzysta złotych);
 - c) suszarka do prania o wartości 500 zł (pięćset złotych);
 - d) szafa łazienkowa o wartości 300 zł (trzysta złotych);
 - e) lampa o wartości 200 zł (dwieście złotych);
2. dokonać podziału majątku wspólnego wnioskodawczynie K. G. (1) i uczestnika H. G. (1) w ten sposób, że ruchomości opisane w pkt 1 lit. a) - e) niniejszego postanowienia przyznać w całości uczestnikowi H. G. (1);
3. oddalić wniosek o ustalenie, że wnioskodawczynie i uczestnik poczynili nakłady z majątku wspólnego na majątek odrębny wnioskodawcy K. G. (1) a to nieruchomości położoną w B.;
4. oddalić wniosek o ustalenie, że wnioskodawczynie i uczestnik poczynili nakłady z majątku wspólnego na majątek odrębny uczestnika H. G. (1) a to nieruchomości położoną w Niemczech w miejscowości A.;
5. zasądzić od uczestnika H. G. (1) na rzecz wnioskodawczynie K. G. (1) kwotę 5.650 zł (pięć tysięcy sześćset pięćdziesiąt złotych) płatną w terminie 1 miesiąca od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia, z zastrzeżeniem ustawowych odsetek za opóźnienie w przypadku braku płatności we wskazanym terminie;
6. w zakresie kosztów postępowania tymczasowo poniesionych ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gliwicach obciążyć wnioskodawczynię i uczestnika w częściach równych, pozostawiając Referendarzowi sądowemu szczegółowe ich wyliczenie;
7. w pozostałej części obciążyć wnioskodawczynię i uczestnika kosztami postępowania w zakresie przez nich poniesionym.

SSR Kamilla Gos - Górska

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni K. G. (2) domagała się ustalenia, że w skład majątku wspólnego jej i uczestnika H. G. (1) wchodzi nakłady na nieruchomości położoną w miejscowości B., gmina R., zabudowaną w latach 2001-2002 domem jednorodzinny oraz wolnostojącym budynkiem gospodarczym wraz z garażami o łącznej wartości 400.000 zł., nakłady na nieruchomości położoną w miejscowości A. w Niemczech o łącznej wartości 912.000 zł, dokonania podziału majątku wspólnego w ten sposób, że wszystkie składniki majątku dorobkowego szczegółowo wskazane we wniosku przyznać uczestnikowi postępowania za spłatą na rzecz wnioskodawczyni, przy czym wnioskodawczyni przekaze na własność uczestnikowi postępowania nieruchomości gruntową położoną w miejscowości B. o powierzchni 0.3277 ha, o wartości 200.000 zł, stanowiącą jej majątek odrębny.

W uzasadnieniu wskazała, że uczestnicy pozostając małżeństwem w okresie od 9 lutego 1996 roku do 17 kwietnia 2009 roku, do września 2001 roku zamieszkiwali w Niemczech w miejscowości W., w domu należącym do uczestnika postępowania. Uczestnik otrzymał ten dom od swojej matki, wartość handlowa nieruchomości w dniu jej przekazania wynosiła 325.000 DEM. Uczestnik w dniu 12 października 2001 roku zbył nieruchomości za kwotę 494.000 DEM wraz z domkami ogrodowymi i innym wyposażeniem ogrodu a także z nasadzeniami szczegółowo opisanym we wniosku pkt I ppkt 2) od a do f. Od dnia zawarcia małżeństwa do dnia sprzedaży uczestnicy wspólnym wysiłkiem zagospodarowali otoczenie istniejącego budynku mieszkalnego. W czasie trwania małżeństwa uczestnicy kupili samochód osobowy M. za kwotę 71.630 DEM oraz ruchomości szczegółowo wskazane we wniosku pkt I ppkt 2) od p do cc. W czasie trwania małżeństwa uczestnik zbył mieszkanie własnościowe należące do małżonków za kwotę 92.000 Euro, a środki te zostały spożytkowane w toku dalszego pożycia. Wnioskodawczyni w dniu 14 stycznia 2007 roku wyprowadziła się z domu w miejscowości B. i odtąd tylko uczestnik zajmuje ten dom. Ostatecznie wnioskodawczyni zauważyła, że nakłady z majątku odrębnego jednego z małżonków na majątek drugiego z nich mogą zostać rozliczone w sprawie o podział majątku wspólnego, gdyż na przedmiot majątku jednego z małżonków dokonano również nakładów z majątku wspólnego.

Uczestnik postępowania H. G. (1) w odpowiedzi na wniosek domagał się ustalenia, że w skład majątku wspólnego wchodzi:

1. szafa o wartości 300 zł;
2. lampy 2 szt. o wartości 400 zł;
3. suszarka do prania o wartości 500 zł;
4. obrazy 2 szt. O wartości 300 zł;
5. mebel kuchenne wraz z kuchenką i lodówką o wartości 10.000 zł;
6. samochód M. (...) o wartości 15.000 zł.

Uczestnik wskazał, że pozostałe wymienione we wniosku przedmioty stanowią jego majątek odrębny, ponieważ nabyte zostały ze środków finansowych uzyskanych przez H. G. (1) z tytułu spadku po swoich rodzicach oraz z tytułu zbycia nieruchomości nabytych przez niego przed zawarciem związku małżeńskiego z wnioskodawczynią. Wszystkie nakłady poczynione na nieruchomości w A. poczynione zostały z majątku osobistego uczestnika, ponadto nieruchomości ta została zbyta w czasie trwania związku małżeńskiego, sąd zaś dokonując podziału majątku wspólnego ustala składniki majątku oraz ich stan istniejący w dacie ustania wspólności majątkowej. W zakresie nieruchomości położonej w miejscowości B., to uczestnicy nabyli tę nieruchomości jako niezabudowaną w lipcu 2001 roku, przy czym zakup w całości został sfinansowany przez uczestnika, który nie mógł brać udziału w transakcji, gdyż nie posiadał przy sobie polskich dokumentów. W latach 2001-2002 uczestnik ze środków pochodzących ze swojego majątku osobistego wznosił budynek mieszkalny oraz budynek gospodarczy wraz z garażami. Środki na tę inwestycje pochodziły głównie ze sprzedaży domu w A., nadto uczestnik otrzymał od swojej córki kwotę 250.000 DM tytułem zachowku oraz sprzedał

mieszkanie. Uczestnik domagał się ustalenia, że nakłady poczynione na nieruchomości położoną w miejscowości B. nie stanowią majątku wspólnego, stanowią majątek osobisty uczestnika, a nadto domagał się przyznania mu ruchomości wskazanych w odpowiedzi na wniosek za spłatą na rzecz wnioskodawczynie w kwocie 26.500 zł.

Na rozprawie w dniu 2 listopada 2010 roku uczestnicy oświadczyli, że niesporne jest, iż w skład ich majątku wspólnego wchodzi:

1. samochód;
2. szafa w łazience;
3. meble kuchenne wraz z kuchenką i lodówką;
4. obrazy 3 sztuki;
5. suszarka do prania;
6. lampy 2 sztuki

o łącznej wartości 63.000 zł, ruchomości te należy przyznać uczestnikowi za spłatą na rzecz wnioskodawczynie w wysokości 31.500 zł.

H. G. (1), pozwem z dnia 5 października 2009 roku złożonym do Sądu Okręgowego w Gliwicach (...) domagał się zapłaty kwoty 500.000 (następnie po rozszerzeniu żądania kwoty 1.000.000 zł) tytułem rozliczenia nakładów jakie poniósł z majątku odrębnego na majątek odrębny K. G. (1). K. G. (1) pozwem wzajemnym złożonym w tej sprawie domagała się wydania nieruchomości położonej w B., przy czym powództwo cofnęła i w tym zakresie postępowanie zostało umorzone. Postanowieniem z dnia 11 maja 2010 roku sprawa została przekazana do Sądu Rejonowego w Gliwicach do sprawy o podział majątku wspólnego.

Na rozprawie w dniu 17 maja 2013 r. pełnomocnik wnioskodawczynie oświadczył, że domaga się przeniesienia własności nieruchomości tj.: działki położonej w B. na rzecz uczestnika postępowania jako samoistnego posiadacza – na podstawie art. 231 k.c. Uczestnik postępowania jest faktycznie w posiadaniu tej nieruchomości. Kwota jakiej domaga się wnioskodawczynie w zamian za grunt to 204.450 zł.

Na rozprawie w dniu 3 czerwca 2013 r. Sąd wydał dwa postanowienia w sprawie. W pierwszym z nich wyłączył do odrębnego rozpoznania sprawę z powództwa H. G. (1) przeciwko K. G. (1) o zapłatę. W drugim z orzeczeń ustalił, że w skład majątku wspólnego K. G. (1) i H. G. (1) wchodzi: samochód marki M., szafa w łazience, meble kuchenne wraz z kuchenką i lodówką, obrazy 3 sztuki, suszarka do prania, 2 lampy, o łącznej wartości 63.000 zł. Następnie Sąd dokonał podziału majątku wspólnego K. G. (1) i H. G. (1) w ten sposób, że ruchomości przyznał uczestnikowi postępowania H. G. (1) i zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie kwotę 31.500 złotych, płatne w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia, wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności.

Od orzeczenia tego apelację złożyła wnioskodawczynie.

Postanowieniem z dnia 14 października 2015 r. Sąd Okręgowy w Gliwicach odrzucił apelację w części zaskarżającej nieistniejące orzeczenie o zasadności wniosku wnioskodawczynie o rozliczenie nakładów z majątku wspólnego na majątki osobiste wnioskodawczynie i uczestnika postępowania oraz uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu wskazano, że wobec zgłoszenia formalnego wniosku przez wnioskodawczynie o rozliczenie nakładów z majątku wspólnego na majątki osobiste należało formalnie orzec w tym zakresie poprzez wyrażenie stanowiska w sentencji postanowienia. Nadto wskazano, iż należy zobowiązać pełnomocnika wnioskodawczynie do jednoznacznego oświadczenia czy wnosi o sporządzenie tłumaczeń dokumentów w języku niemieckim.

W odpowiedzi na zobowiązanie jak powyżej (k. 1109) pełnomocnik wnioskodawczynie oświadczyła (k. 1116), że nie wnosi o tłumaczenie oraz podtrzymała żądanie przeprowadzenia dowodu z opinii innego biegłego celem ustalenia prawidłowej wartości rynkowej nieruchomości.

Na rozprawie w dniu 20 kwietnia 2018 r. uczestnik wskazał, że posiada wyłącznie niemieckie obywatelstwo a wnioskodawczynie oświadczyła, że posiada obywatelstwo niemieckie i polskie. Miała wystawiane niemieckie dokumenty jako obywatel Niemiec.

Następnie uczestnicy zgodnie oświadczyli, że samochód M. został nabyty w 1999 roku w Niemczech, meble kuchenne z kuchenką i lodówką zostały nabyte w 2002 roku w Polsce, a wartość tych mebli i urządzeń jest bezsporna i wynosi 10 tys. zł. Trzy obrazy zostały nabyte w Polsce w latach 2004 – 2005 roku i ich łączna wartość wynosi 300 zł. Suszarka do prania została nabyta w Polsce w 2005 roku a jej wartość to kwota 500 zł. Szafa w łazience została kupiona w Polsce w 2004 – 2005 roku i posiada wartość 300 zł. Jedna z lamp została nabyta w okresie zamieszkiwania w Niemczech a druga już w Polsce. Ich łączna wartość to 400 zł, każda po 200 zł.

Uczestnik oświadczył, że jest zainteresowany nabyciem własności domu w B., jednakże bez żadnej spłaty czy wynagrodzenia, bo w całości budowa została sfinansowana z jego środków.

Jako bezsporne uczestnicy wskazali również, że nie zawierali żadnych umów majątkowych.

Wnioskodawczynie podała, że polisy w S. I. zostały nabyte w 1999 roku. Uczestnik oświadczył, że posiada dwie polisy w S. I., z których jedna pochodzi ze środków odkładanych comiesięcznie przez lata pracy do czerwca 1999 roku, kiedy nastąpiło przejście na emeryturę a druga ze środków wpłaconych wcześniej jednorazowo. Potwierdziła to wnioskodawczynie.

Obecni oświadczyli również, że bezsporna między nimi jest wartość nakładów na budowę domu i zagospodarowanie działki w B. jako 1.018.381 zł, jednocześnie ustalając wartość gruntu obejmującego dwie działki (...) na kwotę 150.000 zł. Wobec tych okoliczności pełnomocnik wnioskodawczynie cofnął wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego do spraw wyceny nieruchomości.

Ostatecznie uczestnik zauważył, że wszystkie ruchomości zostały kupione wyłącznie z jego środków, wobec czego winien je otrzymać. Nadto uczestnik oświadczył, że nie jest zainteresowany przeniesieniem własności nieruchomości w B. na jego rzecz.

Po przywołaniu przez Przewodniczącego przepisów prawa prywatnego międzynarodowego i (...) w zakresie dotyczącym majątków małżeńskich pełnomocnik wnioskodawczynie oświadczył, że nie zmienia to jego stanowiska w sprawie a następnie, że jeżeli między małżonkami panował ustrój rozdzielności majątkowej z wyrównaniem dorobków to wnosi o ich wyrównanie kwotą 575.000 zł, gdyż powstała znaczna dysproporcja między tymi małżonkami na rzecz uczestnika. Wskazał, że choć dom w Niemczech został nabyty przed zawarciem małżeństwa, to jednak był obciążony hipoteką, która została spłacona w trakcie trwania małżeństwa. Zakwestionował również oświadczenia złożone przez B. G. i H. G. (2).

Ostatecznie Uczestnik oświadczył, że dokonał wpłaty na rzecz uczestniczki kwoty 205.000 DM na dożywotnią rentę, co stanowi równowartość 410.000 zł.

Następnie uczestnik oświadczył, że żąda zwrotu wszystkich jego nakładów.

Wobec oświadczenia pełnomocnika wnioskodawczynie postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 20 kwietnia 2018 r. Sąd zobowiązał go do zgłoszenia nowego roszczenia, a to kwoty 575.000 zł tytułem wyrównania dorobków na piśmie, w terminie 7 dni, pod rygorem pominięcia żądania. Jednocześnie Sąd zobowiązał pełnomocnika uczestnika – wobec oświadczenia uczestnika dotyczącego żądania zasądzenia kwoty nakładów - do złożenia pisma w terminie 7

dni, w którym wskaże wysokość kwoty oraz majątków z jakich kwota ta została poniesiona na rzecz jakiego majątku, pod rygorem pominięcia żądania.

Pełnomocnicy stron nie wykonali powyższych zobowiązań.

W piśmie z 14 maja 2018 r. pełnomocnik wnioskodawczyni zaznaczył, że strony od 2002 r. posiadają miejsce zamieszkania na terenie Polski wobec czego w myśl przepisów k.r.o. zaistniała małżeńska wspólność majątkowa, wobec czego wnioskodawczyni nie zgadza się na podział majątku w myśl prawa niemieckiego.

Na rozprawie w dniu 4 czerwca 2018 roku uczestnik oświadczył, że brak posiadania przez niego polskiego obywatelstwa był powodem dla którego nie nabył własności nieruchomości w B..

Na rozprawie w dniu 19 czerwca 2018 roku uczestnik oświadczył, że zostało udokumentowane, że dom w B. wybudowany jest wyłącznie z jego odrębnych pieniędzy.

Na rozprawie w dniu 6 listopada 2018 r. Sąd wyłączył do odrębnego rozpoznania żądanie wnioskodawcy z art. 231 k.c. a to nabycia na własność działki przez osobę, która wzniosła budynek i inne urządzenia oraz pominął nowe wnioski zgłoszone przez wnioskodawcę i uczestniczkę na rozprawie w dniu 20 kwietnia 2018 r., wobec braku złożenia pisma w tym przedmiocie. Obecni nie zgłosili dalszych wniosków a pełnomocnik uczestnika oświadczył, że podtrzymuje swoje pierwotne stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. i H. G. (1) zawarli związek małżeński w dniu 9 lutego 1996 roku w A. w Niemczech. Wcześniej przez kilka lat pozostawali w związku konkubenckim. W świetle prawa niemieckiego oboje posiadali obywatelstwo niemieckie. K. G. (1) posiada obywatelstwo polskie w świetle prawa polskiego.

/okoliczności bezsporne/

H. G. (1) w 1983 roku przejął od swojego ojca kierownictwo zakładem kamieniarskim, w którym pracował już wcześniej. W czasie kiedy poznał przyszłą żonę, tj. na początku lat 90-tych, posiadał zgromadzone 200.000 marek oszczędności. Chcąc się związać z K. G. (1) odszedł od żony. Wolą całej rodziny było, aby jego poprzednia żona nie dokonywała spłaty na jego rzecz, pozostając w domu z córkami, wobec czego jego ojciec w 1991 roku wypłacił H. G. (1) kwotę 300.000 marek.

/dowód: zeznania uczestnika postępowania k. 885-889, zeznania świadków H. G. (2) i B. G. k. 811-817/

Rodzice H. G. (1) byli osobami majątnymi. Ojciec prowadził zakład kamieniarski, otrzymywał również rentę w wysokości 800 marek miesięcznie z tytułu niepełnosprawności, której doznał w czasie II W. Światowej. Jako osoba wypędzona otrzymał od państwa rekompensatę w wysokości 160.000 marek, posiadał wartościową kolekcję znaczków pocztowych. Matka otrzymywała 1.200 marek miesięcznie emerytury oraz emeryturę wypłacaną przez polskie organy z uwagi na to, że przed wyjazdem do Niemiec pracowała w Polsce.

Matka H. G. (1) w maju 1993 roku kupiła dom w A.. K. i H. G. (1) wprowadzili się do tego domu, po przeprowadzeniu drobnych prac remontowych i wyposażeniu, w listopadzie 1993 roku. Już po wprowadzeniu się, od roku 1994, rozpoczęli urządzenie ogrodu. W dniu 12 września 1995 roku matka H. G. (1) podarowała mu tę nieruchomość. Wówczas H. G. (1) niezwłocznie spłacił kredyt w kwocie 121.000 marek, zabezpieczony hipotecznie na nieruchomości, co uchylił z posiadanych oszczędności.

/dowód: zeznania uczestnika postępowania k. 885-889, akt notarialny załączony do akt wraz z tłumaczeniem na k. 1208-1211/

W ogrodzie posadzono drzewa, kwiaty, warzywa, zbudowano basen. H. G. (1) przeniósł tam dwie altany, które wcześniej były na jego nieruchomości w W.. Prace te zostały wykonane przed zawarciem związku małżeńskiego z K. G. (1).

/dowód: zeznania uczestnika k. 885-889, zeznania świadka M. Ż. k. 157/

Po zawarciu związku małżeńskiego przez małżonków G., ojciec K. G. (1) wykonał dwa kurniki, przy czym otrzymał on za te prace wynagrodzenie.

/dowód: zeznania uczestnika k. 885-889/

Ojciec H. G. (1) w drodze testamentu przekazał swój majątek córkom H. G. (1). Z tego względu córka H. B. G. zawarła z nim w dniu 21 stycznia 1999 r. umowę dotyczącą wypłaty zachowku. W lipcu 1999 r. B. G. wypłaciła ojcu kwotę 250.000 marek tytułem zachowku.

/dowód: zeznania uczestnika k. 885-889, zeznania świadka B. G. k. 814-817, potwierdzenie przelewu k. 39, umowa sporządzona w formie notarialnej – akt załączony do akt sprawy wraz z tłumaczeniem na k. 1212-1224 /

W tym czasie zięć H. G. (1), w związku z zakończeniem przez tego drugiego prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie kamieniarstwa i przekazaniem swojego zakładu, w rozliczeniu pozostawionych w tym zakładzie materiałów, przekazał mu 40.000 marek, zaciągając na ten cel kredyt.

/dowód: zeznania uczestnika karta: 885-889/

W czerwcu 1999 roku za pieniądze pochodzące od córki B. zapłacone tytułem zachowku, H. G. (1) kupił mieszkanie własnościowe w W..

/dowód: zeznania uczestnika k. 885-889, akt notarialny załączony do akt wraz z tłumaczeniem na k. 1182-1207, częściowo zeznania wnioskodawczyni na k. 877, zeznania świadka B. G. k. 814-817/

W 1999 roku H. G. (1) wpłacił kwotę 205.000 marek na ubezpieczenie w S. I. z przeznaczeniem na dożywotnią rentę dla żony K.. Renta ta jest wypłacana K. G. (1) w kwocie około 1.200 zł miesięcznie.

H. G. (1) pracował przez 41 lat, do czerwca 1999 roku, kiedy przeszedł na emeryturę. W czasie kiedy pracował zarabiał około 35.000 marek rocznie. Od 1 czerwca 2000 r. otrzymuje 650 Euro z prywatnej firmy ubezpieczeniowej (S. I.) oraz 350 Euro z niemieckiego organu emerytalnego.

/dowód: zeznania uczestnika k. 885-889, pismo S. I. k. 1273 wraz z tłumaczeniem k. 1279/

Na bieżące utrzymanie, w czasie trwania małżeństwa, małżonkowie przeznaczali około 3.000 marek miesięcznie, w tym około 450 marek na utrzymanie domu w A.. H. G. (1) przekazywał żonie około 800 marek miesięcznie celem robienia zakupów.

W dniu 12 października 2001 roku H. G. (1) sprzedał dom w A. za kwotę 494.000 marek niemieckich. Z kolei 25 października 2002 roku sprzedał mieszkanie w W., uzyskując z tego tytułu kwotę 92.000 Euro.

/dowód: akt notarialny z 12.10.2001 r. załączony do akt wraz z tłumaczeniem na k. 1225-1234, akt notarialny z 25.10.2002 r. załączony do akt wraz z tłumaczeniem na k. 1235-1242/

W okresie kiedy małżonkowie G. zamieszkiwali w Niemczech, H. G. (1) kupił samochód M. (1999 r.) oraz lampę o wartości 200 zł.

/okoliczności bezsporne/

W dniu 2 lipca 2001 roku K. G. (1) zakupiła za kwotę 17.700 zł działki nr (...) w B. stanowiące grunty orne o pow. 0,2997 ha. Nadto w dniu 15 lipca 2003 r. K. G. (1) zakupiła za kwotę 700 zł działkę nr (...) o pow. 0,0280 ha, stanowiącą grunt orny. Tylko ona była stroną umowy sprzedaży, ponieważ H. G. (1) nie posiadał polskich dokumentów. Małżonkowie planowali budowę domu na tym gruncie i przeprowadzkę do Polski. Budowa domu w B. została w całości sfinansowana ze środków pochodzących ze sprzedaży dwóch nieruchomości w Niemczech stanowiących własność H. G. (1). Całkowity koszt budowy domu w B., budynków gospodarskich oraz dokonania nasadzeń wyniósł 1.026.774 zł. Aktualna wartość gruntu wynosi 150.000 zł. K. G. (1) nie pracowała przez cały okres związku małżeńskiego. Środki na nabycie działek pochodziły z pieniędzy H. G. (1). W Polsce małżonkowie G. żyli skromnie.

/dowód: odpis księgi wieczystej k. 1319, zeznania uczestnika k. k. 885-889, umowy sprzedaży w KW (...), w zakresie wartości kosztów budowy i ceny działek okoliczność bezsporna, uprzednio opinia biegłej k. 385, świadka D. K. k. 112/

Małżonkowie G. mieszkali razem w domu B. od 2002 roku do 2007 roku. Wyposażenie domu w większości zostało przywiezione z domu w A.. Po zamieszkaniu w Polsce małżonkowie kupili w 2002 r. meble kuchenne z kuchenką i lodówką, których wartość wynosi 10.000 zł, w latach 2004 – 2005 roku trzy obrazy o łącznej wartości 300 zł, w 2005 r. suszarkę do prania o wartości 500 zł, w okresie 2004-2005 szafkę do łazienki o wartości 300 zł i jedną lampę o wartości 200 zł. Rzeczy te znajdują się w posiadaniu H. G. (1).

/ dowód: zeznania uczestnika k. 885-889 a w zakresie przedmiotów nabytych w Polsce okoliczności bezsporne/

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd oparł się na powołanych powyżej dowodach. Za dowód w sprawie Sąd uznał odpisy aktów notarialnych wydane w odpisach przez notariusza sporządzającego te dokumenty wraz z ich tłumaczeniami sporządzonymi przez tłumacza przysięgłego. Zauważyć należy, że własnoręczne podpisy znajdują się wyłącznie na jedynym egzemplarzu sporządzonym przez notariusza, zatem stanowiącym oryginał. Notariusz uprawniony jest natomiast do wydawania wypisów.

Moc dowodu w sprawie Sąd przydał sporządzonym opiniom, oceniając je jako rzetelne i pełne. Ostatecznie wnioski z nich płynące stanowiły podstawę uznania przez strony okoliczności dotyczących wartości nieruchomości za bezsporne.

Z dużą ostrożnością Sąd dokonał oceny zeznań wnioskodawczyni i uczestnika z uwagi na ich oczywiste zaangażowanie w wynik postępowania. Sąd nie dał wiary zeznaniom wnioskodawczyni (k. 876-879) w znacznej części a to w zakresie w jakim pozostają sprzeczne z pozostałym materiałem dowodowym. Wnioskodawczyni zeznała przykładowo, że wraz z mężem kupili dom w A., czemu przeczą pozostałe dowody, a to w pierwszej kolejności akty notarialne. Następnie wnioskodawczyni zeznała, że otrzymała od ojca 18.000 zł na zakup działki w B. w 1993 r. zatem ponad 8 lat przed nabyciem tej działki. I choć okoliczność ta z przyczyn omówionych poniżej pozostaje bez znaczenia dla niniejszej sprawy, to jednak wpływa na ocenę wiarygodności zeznań wnioskodawczyni.

Wnioskodawczyni zeznała, że ogród w domu w A. był urządzany dopiero po ślubie, czyli trzy lata po tym jak małżonkowie zamieszkali w tej nieruchomości. Zeznania te nie są wiarygodne, przeczą im zeznania uczestnika oraz świadka B. G. a nadto zasady doświadczenia życiowego. Niezrozumiała jest bowiem sytuacja, aby małżonkowie – w przypadku gdy H. G. (1) dysponował znacznymi środkami finansowymi a nieruchomość stanowiła jego wyłączną własność – zwlekali przez trzy lata z zagospodarowaniem najbliższego otoczenia, a moment ten wyznaczyli zaraz po ślubie. Wnioskodawczyni mieszkała w Niemczech już od 1991 i nie pracowała zarobkowo, zajmowała się domem. Małżonkowie nie posiadali dzieci na wychowaniu a wnioskodawczyni nie wskazała jakie to okoliczności spowodowały, że nie podjęto prac dotyczących ogrodu, a przeszkody te ustałyby zaraz po ślubie. Ostatecznie zauważyć należy, że z przyczyn omówionych poniżej, zakres prac i ich daty na nieruchomości w Niemczech nie mogły wpłynąć na wynik postępowania.

Za wiarygodne, jako zgodne z zeznaniami wnioskodawcy i ogólnymi wnioskami płynącymi z materiału dowodowego, Sąd uznał zeznania wnioskodawczyni, iż mieszkanie w W. zostało nabyte z oszczędności H. G. (1).

Jako wiarygodne Sąd uznał zeznania uczestnika. Korespondują one z pozostałym materiałem dowodowym, w szczególności z dokumentami, tworząc spójną i logiczną całość. Cel sprzedaży nieruchomości w Niemczech podany przez uczestnika, a to budowa domu w Polsce, a zatem określenie środków które służyły sfinansowaniu tych prac, stanowią logiczną całość i uzasadnienie dla decyzji podejmowanych przez uczestnika. Należy przy tym zauważyć, że to uczestnik posiada najlepszą wiedzę odnośnie pochodzenia środków, które przecież osobiście inwestował.

Zeznania świadka E. K. (1) (k. 91-93), matki wnioskodawczyni, w zakresie okoliczności istotnych dla sprawy nie były przydatne, gdyż świadek zeznał, że nie posiada wiedzy odnośnie środków na sfinansowanie nieruchomości w B..

W tym zakresie za wiarygodne Sąd uznał zeznania świadka D. K. a to budowy domu w B. z pieniędzy pochodzących ze sprzedaży domu w A. i sprzedaży mieszkania w W.. Świadek zeznała przy tym, że uczestnicy żyli skromnie odkąd uczestnik przeszedł na emeryturę, co wskazuje na niemożność czynienia nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty. Należy zauważyć, że świadek to koleżanka wnioskodawczyni, która uczestnika poznała dopiero w późniejszym okresie.

Mocy dowodu w sprawie, w zakresie istotnym dla postępowania Sąd odmówił zeznaniom świadka I. K. (1) – siostry wnioskodawczyni – która nie posiadając wiedzy jakie uczestnik osiągał dochody przed przejściem na emeryturę i w późniejszym okresie zeznała, że prace na nieruchomości były finansowane z bieżących dochodów uczestnika. Ich wysokość ustalona przez Sąd w sposób oczywisty wyklucza takie źródło pochodzenia środków, w szczególności w kontekście, że wartość tych prac przekracza milion złotych. W tym okresie wnioskodawczyni nie pracowała, zatem źródłem utrzymania małżonków pozostawały ich świadczenia ubezpieczeniowe (emerytalne).

Sąd pominął zeznania świadków B. S. i N. R., którzy nie mieli wiedzy odnośnie źródeł finansowania budowy nieruchomości w miejscowości B..

Sąd poczynił ustalenia w oparciu o zeznania świadka M. Ź. (k. 157) jedynie w zakresie dotyczącym daty budowy basenu. Sąd uznał, że okoliczność ta mogła wywrzeć wrażenie na świadku a przez to utkwic w jego pamięci, w szczególności, że sam świadek wskazał, iż wiedzą tą dzielił się z innymi osobami. Okoliczność ta potwierdza, iż zagospodarowanie ogrodu nieruchomości w Niemczech miało miejsce przed zawarciem związku małżeńskiego.

Zeznania świadka I. K. (2) – jako odnoszące się do nieruchomości w Niemczech - nie dotyczyły okoliczności istotnych dla sprawy, a to z przyczyn omówionych poniżej. Zresztą świadek nie posiadał wiedzy o konkretnej dacie wykonania prac w Niemczech.

Zasadniczo jako wiarygodne Sąd ocenił zeznania świadka H. G. (2) – byłej żony uczestnika, które korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym, w tym aktami notarialnymi. Świadek zeznała, że uczestnik w momencie zawierania związku małżeńskiego posiadał zgromadzone około 190.000 marek, na co wskazała również sama wnioskodawczyni. Świadek potwierdził otrzymanie przez H. G. (1) od swojego ojca wysokiej kwoty, jak też wpłatę od córki 240.000 marek jako rozliczenie zachowku (k. 811). Podobnie Sąd ocenił zeznania świadka B. G., mając na uwadze ich zgodność z materiałem dowodowym w postaci dokumentów. Dotyczyły one też czynności, w które świadek zaangażowany był osobiście – przekazanie zachowku.

Zeznania świadka E. K. (2) były całkowicie niewiarygodne, ale nie posiadały również znaczenia dla niniejszej sprawy. Wskazać można jedynie, iż świadek zeznała, że w 2001 roku ogród nie był zagospodarowany, podczas gdy był to już okres sprzedaży tej nieruchomości.

Również zeznania świadka C. K. nie miały wpływu dla poczynienia ustaleń istotnych dla sprawy.

Na rozprawie w dniu 6 listopada 2018 r. Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego z zakresu szacowania nieruchomości i dowodu z opinii innego biegłego, mając na uwadze, że okoliczności w tym zakresie stały się ostatecznie bezsporne między stronami. Ustalenia te nie posiadały zresztą wpływu na wynik postępowania. Sąd oddalił również pozostałe wnioski dowodowe stron i o zwrócenie się do instytucji, uznając, że

wszystkie okoliczności istotne dla sprawy zostały już wystarczająco wyjaśnione, a dalsze ich prowadzenie prowadziłoby do zbędnego przedłużenia postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż jak przewidywał art. 17 ustawy z dnia 12 listopada 1965 r. Prawo prywatne międzynarodowe (Dz. U. z 1965, Nr 46, poz. 290 ze zm.), stosunki osobiste i majątkowe między małżonkami podlegają ich **każdoczesnemu wspólnemu prawu ojczystemu**. K. wspólne prawo ojczyste stron rozstrzyga także o dopuszczalności zawarcia, zmiany lub rozwiązania majątkowej umowy małżeńskiej. Stosunki majątkowe wynikające z majątkowej umowy małżeńskiej podlegają wspólnemu prawu ojczystemu stron z chwili jej zawarcia. W braku wspólnego prawa ojczystego małżonków prawem właściwym jest prawo państwa, w którym oboje małżonkowie mają miejsce zamieszkania, a gdy małżonkowie nie mają miejsca zamieszkania w tym samym państwie, właściwe jest prawo polskie. Analogiczne regulacje przewiduje art. 51 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. Prawo prywatne międzynarodowe (Dz. U. z 2011, Nr 80, poz. 432 ze zm.), zgodnie z którym stosunki osobiste i majątkowe między małżonkami podlegają każdoczesnemu wspólnemu prawu ojczystemu. W razie braku wspólnego prawa ojczystego stosuje się prawo państwa, w którym oboje małżonkowie mają miejsce zamieszkania, a w razie braku miejsca zamieszkania w tym samym państwie - prawo państwa, w którym oboje małżonkowie mają miejsce zwykłego pobytu. Jeżeli małżonkowie nie mają miejsca zwykłego pobytu w tym samym państwie, stosuje się prawo państwa, z którym małżonkowie w inny sposób są wspólnie najściślej związani.

Jak wynika z bezspornych okoliczności sprawy związek małżeński został zawarty przez stron w dniu 9 lutego 1996 r. na terenie Niemiec, przy czym każdy z małżonków w świetle prawa niemieckiego posiadał obywatelstwo tego kraju. Oboje małżonkowie zamieszkiwali na terenie tego kraju. Zatem dla stosunków majątkowych wnioskodawczyni i uczestnika, powstałych do daty wspólnego zamieszkania na terenie Polski, a to 2002 r. właściwym pozostaje prawo niemieckie – regulacje zawarte w przepisach (...) (§ 1363 – 1391). Ustawowym ustrojem majątkowym małżeńskim w Niemczech, inaczej niż w prawie polskim, pozostaje rozdzielność majątkowa z wyrównaniem dorobków, która obowiązywała również w małżeństwie małżonków G., wobec braku zawarcia umowy w przedmiocie ustanowienia innego ustroju. Istnienie tej sytuacji nie mogło zatem do 2002 roku doprowadzić do powstania jakiegokolwiek majątku wspólnego. Nie mają do tego okresu zastosowania przepisy prawa polskiego. Te zaktualizowały się zatem dopiero w 2002 roku, zgodnie z brzmieniem art. 17 par. 3 ustawy Prawo prywatne międzynarodowe, kiedy małżonkowie zamieszkali na terenie Polski. Należy podkreślić, że zmiana systemu prawnego, któremu podlegali małżonkowie nie spowodowała żadnej zmiany w zakresie dotychczas działywanych czynności. Oznacza to, że majątek stanowiący majątek odrębny małżonków, nie stał się przez sam fakt ich zamieszkania w Polsce w 2002 r. majątkiem wspólnym. Czynności dokonane do tej daty wywołały już nieodwracalne skutki materialne. W dacie ustania związku małżeńskiego małżonkowie podlegali już przepisom prawa polskiego i wobec tej z kolei okoliczności właściwym prawem do podziału majątku wspólnego jest prawo polskie (a nie przepisy niemieckie przewidujące wyrównanie dorobków), z uwzględnieniem przynależności każdego ze składników do majątku według dat dokonania konkretnych czynności.

Powyższe powoduje, że zupełnie bezzasadne było żądanie wnioskodawczyni ustalenia nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestnika a to na nieruchomości w A.. Przede wszystkim należy wskazać, że w ogóle nie może być mowy o takiej kategorii jak nakłady z majątku wspólnego na przedmiotową nieruchomość. Dalsze podleganie stron przepisom prawa niemieckiego i rozwiązanie przez nie małżeństwa na terenie Niemiec mogłoby jedynie skutkować wyrównaniem dorobków małżonków, gdyby doszło do zwiększenia wartości majątku uczestnika w stopniu wyższym aniżeli wnioskodawczyni, czego zresztą w sprawie nie wykazano, w szczególności w perspektywie tego, iż w toku małżeństwa wnioskodawczyni uzyskała świadczenie ubezpieczeniowe o wartości ponad 200 tys. DM (ponad 400.000 zł). Na marginesie natomiast należy zauważyć, iż jak wynika z poczynionych ustaleń, nieruchomość ta stanowiła przedmiot darowizny poczynionej na rzecz uczestnika przez jego matkę. Z dalszych ustaleń wynika, iż przed zawarciem związku małżeńskiego uczestnik posiadał zgromadzone środki finansowe pozwalające na spłatę hipoteki obciążającej tę nieruchomość. Niezrozumiałym zatem byłoby utrzymywanie zadłużenia przy jednoczesnym dysponowaniu środkami pozwalającymi na uregulowanie tego zobowiązania, w szczególności, że uczestnik stał się właścicielem tej nieruchomości. Mając na uwadze, że strony zajmowały przedmiotową nieruchomość już przez 3 lata

przed ślubem i w oparciu o powyżej powołany materiał dowodowy, Sąd ustalił, że prace służące urządzeniu ogrodu zostały wykonane przed zawarciem związku małżeńskiego.

Z przyczyn omówionych powyżej, a to chwili i miejsca ustania związku małżeńskiego, brak było podstaw do orzekania w oparciu o przepisy prawa niemieckiego. Mając natomiast na uwadze przepisy prawa obowiązujące w chwili podejmowania czynności dotyczących nieruchomości w A., jej wniosek o ustalenie nakładów na tę nieruchomość podlegał oddaleniu, o czym orzeczono w pkt 4. sentencji postanowienia.

Z uwzględnieniem powyższego, wniosek o dokonanie podziału majątku wspólnego zasługiwał – co do zasady – na uwzględnienie. W kwestii sposobu podziału majątku Sąd uwzględnił stanowisko stron, natomiast w zakresie ustalenia składu tego majątku i rozliczeń stron, Sąd – z przyczyn omówionych w dalszej części rozważań – uwzględnił stanowiska stron jedynie w części lub uznał żądania za bezzasadne.

W toku przeprowadzonego postępowania dowodowego nie ustalono, aby po przyjeździe do Polski małżonkowie zawierali umowy majątkowe małżeńskie, zatem od tego czasu między nimi istniał ustrój wspólności majątkowej małżeńskiej.

Art. 46 k.r.o. wskazuje, że w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności zastosowanie znajdują przepisy o wspólności majątku spadkowego oraz o dziale spadku. Prowadzi to do kolejnego odesłania - do przepisów o zniesieniu współwłasności, gdyż na mocy przepisu art. 1035 k.c. w przypadku działy spadku należy stosować odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych (w tym – o zniesieniu współwłasności), stąd materialno-prawną podstawę rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie stanowią również przepisy art. 210, 211, 212 i n. k.c. Z treści wskazanych przepisów wynika, iż rozstrzygając przedmiotową sprawę w pierwszej kolejności należy sięgnąć do przepisów kodeksu rodzinnego, a dopiero w braku regulacji normatywnych traktujących o podziale majątku należy sięgnąć odpowiednio do przepisów o dziale spadku, a w dalszej kolejności – do przepisów o zniesieniu współwłasności. Powyższe unormowania co do majątku wspólnego znajdują odzwierciedlenie w przepisach proceduralnych – w pierwszej kolejności zastosowanie znajdują przepisy o podziale majątku wspólnego (art. 566 i 567 k.p.c.), następnie z mocy odesłania z art. 567 § 3 k.p.c. – przepisy o dziale spadku (tj. art. 680-689 k.p.c.) i kolejno z mocy odesłania z art. 688 k.p.c. – przepisy o zniesieniu współwłasności (art. 618-625 k.p.c.).

Pierwszą z kwestii badanych w ramach postępowania w przedmiocie podziału majątku wspólnego jest ustalenie wielkości udziałów małżonków w majątku wspólnym. Wynika to wprost z brzmienia art. 567 § 1 k.p.c., zgodnie z którym w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd rozstrzyga w szczególności także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym. Przepis art. 43 § 1 k.r.o. wprowadza ustawowe domniemania równości udziałów małżonków w majątku, który był objęty wspólnością ustawową, chyba że małżonek, z ważnych powodów, żąda ustalenia przez Sąd na podstawie art. 46 § 2 k.r.o. nierównych udziałów, tj. ustalenia ich z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z małżonków przyczynił się do powstania tego majątku. W niniejszej sprawie żądanie takie nie zostało zgłoszone, zatem udziały te są równe.

Art. 684 k.p.c. stanowi, iż skład i wartość majątku ulegającego podziałowi ustala sąd. Zakres kognicji Sądu dokonującego podziału został przy tym określony w art. 1038 § 1 k.c., stanowiącym, iż sądowy podział majątku (spadkowego, a przez odesłanie – dorobkowego / wspólnego) powinien obejmować cały majątek. Sąd rozstrzygając przedmiotową sprawę w następnej kolejności zobowiązany był do ustalenia wartości tego majątku. Zauważyć należy, że wartość tych ruchomości pozostawała bezsporna.

W tym zakresie Sąd dokonał ustaleń składu majątku zgromadzonego na dzień ustania wspólności majątkowej. Sąd ustalił, że w skład tego majątku wchodziły ruchomości nabyte od 2002 r. a to meble kuchenne z kuchenką i lodówką, których wartość wynosi 10.000 zł, trzy obrazy o łącznej wartości 300 zł, suszarka do prania o wartości 500 zł, szafkę do łazienki o wartości 300 zł i jedna lampę o wartości 200 zł. Nie było sporu między stronami co do przynależności tych składników, jak również tego, iż zostały one nabyte po przyjeździe małżonków do Polski. Jednocześnie w tych ustaleniach Sąd pominął samochód, z uwagi na jego nabycie w 1999 r. w Niemczech oraz z analogicznych przyczyn jedną z lamp wskazywanych przez strony. Bez względu na stanowisko stron w tym zakresie, Sąd nie może pominąć

przepisów prawa materialnego właściwych dla tych czynności, co finalnie prowadziło do ustalenia, iż przedmioty te nie mogły wejść do majątku wspólnego małżonków, gdyż takiego nie posiadali w chwili nabycia tych ruchomości.

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak w pkt 1 sentencji postanowienia.

W pkt 2, również zgodnie z wnioskiem stron, Sąd dokonał podziału majątku wspólnego, a to wymienionego w pkt 1, przyznając go uczestnikowi, w posiadaniu którego znajdują się te rzeczy.

Wnioskodawczyni zgłosiła również żądanie ustalenia poczynienia nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty wnioskodawczyni a to nieruchomości położoną w B.. W pierwszej kolejności należy zauważyć, iż w sprawie bezspornym było, że nieruchomość ta stanowi majątek osobisty wnioskodawczyni. Sąd ustalił, że środki te przekazał wnioskodawca, jednakże skoro zdecydował się na przekazanie tych środków na rzecz wnioskodawczyni, to też wnioskodawczyni przystępując do aktu notarialnego stała się wyłącznym właścicielem nieruchomości. Stanowiło to okoliczność bezsporną w sprawie. Dalej Sąd poczynił ustalenia odnośnie pochodzenia środków na budowę nieruchomości.

Zgodnie z brzmieniem art. 567 § 1 k.p.c. w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd rozstrzyga także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o tym, jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi. Przytoczenia wymaga również art. 45 § 1 k.r.o., zgodnie z którym każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności.

W niniejszej sprawie poczynienie ustalenia nakładów z majątku wspólnego małżonków na majątek osobisty uczestniczki obligowałyby ją do zwrotu tych kwot, tj. zapłaty połowy tej wartości na rzecz uczestnika. Zgromadzony w postępowaniu materiał dowodowy nie dał jednak żadnych podstaw do przyjęcia zaistnienia takiej sytuacji. W chwili nabycia nieruchomości w Polsce żadne z małżonków nie świadczyło pracy, oboje utrzymywali się z emerytur. Jak wynika z zeznań świadka D. K. żyli skromnie. W tym czasie, w dniu 12 października 2001 roku, H. G. (1) sprzedał dom w A. za kwotę 494.000 marek niemieckich a 25 października 2002 roku sprzedał mieszkanie w W., uzyskując z tego tytułu kwotę 92.000 Euro. Co zostało omówione powyżej, oba te składniki stanowiły jego majątek osobisty. Łącznie uzyskana kwota przekracza nawet wartość środków niezbędnych na budowę w B.. Jednocześnie logiczne jest, iż sprzedaż nieruchomości w Niemczech związana była ze zmianą miejsca zamieszkania i służyła właśnie celom budowy w Polsce. Wnioskodawczyni nie wyjaśniła przy tym co uczestnik miałby uczynić z tak wysoką kwotą, jeżeli nie miałby jej przeznaczyć na budowę w B., jak również w jaki sposób emerytury, które w tym czasie stanowiły jedyne środki majątku wspólnego małżonków, miałyby zapewnić pokrycie wydatków przekraczających milion złotych. Sąd uznał zatem, że wszystkie nakłady na nieruchomość w B. dokonane zostały z majątku osobistego uczestnika, zatem brak podstaw do uwzględnienia wniosku o ustalenie nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestniczki w jakiegokolwiek części. Z tych przyczyn orzeczono jak w pkt 3 postanowienia.

Na rozprawie w dniu 6 listopada 2018 r. Sąd wyłączył do odrębnego rozpoznania żądanie wnioskodawczyni z art. 231 k.c. a to nabycia na własność działki przez osobę, która wzniosła budynek i inne urządzenia. Orzeczenie to jest konsekwencją powyższego ustalenia, a to braku poczynienia nakładów z majątku wspólnego małżonków na majątek osobisty. Sądowi znane jest stanowisko doktryny, jak i orzecznictwo dopuszczające w wyjątkowych przypadkach (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 1985 r., III CZP 7/85) orzeczenie w sprawie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami o roszczeniu przewidzianym w art. 231 k.c. Nie można jednak pominąć, że warunkiem zastosowania tej instytucji jest zaistnienie sytuacji, w której na nieruchomość stanowiącą składnik majątku osobistego jednego z małżonków poczyniono nakłady z majątku wspólnego. W niniejszej sprawie sytuacja taka nie zachodzi, wobec czego zgłoszone roszczenie podlega rozpoznaniu w postępowaniu procesowym.

W pkt 5 sentencji postanowienia Sąd dokonał rozliczenia pomiędzy stronami. Uczestnikowi przyznano wchodzące w skład majątku wspólnego ruchomości o łącznej wartości 11.300 zł, co rodzi po jego stronie obowiązek spłaty w kwocie 5.650 zł. Sąd zobowiązał uczestnika do zapłaty na rzecz wnioskodawczynie tej kwoty w terminie 1 miesiąca od uprawomocnienia się postanowienia, uznając, że uczestnik z obowiązkiem spłaty na rzecz wnioskodawczynie winien liczyć się już w toku postępowania.

Orzeczenie w pkt 6 i 7 sentencji postanowienia znajduje swoją podstawę prawną w treści art. 520 § 1 k.p.c., zgodnie z którym każdy uczestnik postępowania ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Zgodnie z przyjętym w doktrynie

i orzecznictwie poglądem, w postępowaniu nieprocesowym nie ma "pojedyńku" dwóch przeciwstawnych sobie stron, dlatego też nie można mówić o przegrywającym, który powinien zwrócić koszty postępowania wygrywającemu. Przeciwnie, z treści art. 520 k.p.c. wynika, że ustawodawca zakłada, że w zasadzie uczestnicy postępowania są w tym samym stopniu zainteresowani jego wynikiem, a orzeczenie sądu udziela ochrony prawnej każdemu uczestnikowi. Mając na uwadze te zasady, Sąd obciążył wnioskodawczynie i uczestnika kosztami postępowania w ich wzajemnym stosunku w zakresie przez nich poniesionym, a w zakresie dotyczącym wydatków wyłożonych ze środków budżetowych orzekł o równym obowiązku ich poniesienia. Wydatki te (w tym wydatki tytułem wynagrodzenia biegłych, tłumaczeń) związane są z udziałem każdego z zainteresowanych w tym postępowaniu, gdyż służyły ustaleniu składu, wartości majątku wspólnego i ewentualnych nakładów. Na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. pozostawiono referendarzowi sądowemu szczegółowe wyliczenie w tym zakresie.

SSR Kamilla Gos-Górska